

**Bryssel den 2 oktober 2026
(OR. en)**

13811/26

**JAI 1224
FREMP 302**

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om kampen mot rasism och andra former av hat och diskriminering i Europeiska unionen: värna grundläggande rättigheter och europeiska värden

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om kampen mot rasism och andra former av hat och diskriminering i Europeiska unionen: värna grundläggande rättigheter och europeiska värden , som godkändes av rådet vid dess 4197:e möte den 2 oktober 2026.

**UTKAST TILL RÅDETS SLUTSATSER om kampen mot rasism och andra former av hat
och diskriminering i Europeiska unionen:
värna grundläggande rättigheter och europeiska värden**

Europeiska unionens råd,

- a. **SOM BEAKTAR** fördraget om Europeiska unionen, särskilt ingressen och artiklarna 3.3 och 6, och i synnerhet artikel 2, enligt vilken unionen ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter, och dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män,
- b. **SOM BEAKTAR** fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 10, 19 och 67.3, varav den sistnämnda ålägger unionen att verka för att säkerställa en hög säkerhetsnivå genom förebyggande och bekämpning av brottslighet, rasism och främlingsfientlighet,
- c. **SOM BEAKTAR** Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- d. **SOM BEAKTAR** rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung (*direktivet om likabehandling oavsett ras*),
- e. **SOM BEAKTAR** rådets rambeslut 2008/913/RIF av den 28 november 2008 om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen,

- f. **SOM BEAKTAR** Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem, ändrat genom direktiv (EU) 2026/1472 (*direktivet om brottsoffers rättigheter*) av den 17 juni 2026, där brottsoffer som utsatts för hatbrott särskilt omnämns,
- g. **SOM BEAKTAR** rådets rekommendation (EU) 2021/C 93/01 av den 12 mars 2021 om romers jämlikhet, inkludering och delaktighet, där antiziganism erkänns som en särskild form av rasism riktad mot romer, en grundorsak till utestängningen och diskrimineringen av dem och ett stort hinder för jämlikhet, och **SOM ERINRAR OM** åtagandet att motverka antiziganism genom att på ett effektivt sätt genomföra åtgärder som syftar till att förebygga och bekämpa diskriminering, hatpropaganda, hatbrott och strukturell utestängning,
- h. **SOM BEAKTAR** rådets direktiv (EU) 2024/1499 av den 7 maj 2024 om standarder för likabehandlingsorgan på området likabehandling av personer oavsett ras eller etniskt ursprung, likabehandling i fråga om anställning och yrke oavsett personers religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuella läggning, likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet och tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster och om ändring av direktiven 2000/43/EG och 2004/113/EG, och som är medvetet om den grundläggande roll som likabehandlingsorgan spelar för att säkerställa efterlevnaden av antidiskrimineringslagstiftningen och stödja dem som utsatts för diskriminering,
- i. **SOM BEAKTAR** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster), där förmedlingstjänster åläggs att itu med olagligt innehåll,

- j. **SOM BEAKTAR** uppförandekoden för att motverka olaglig hatpropaganda på nätet+ och det pågående samarbetet mellan kommissionen, europeiska nämnden för digitala tjänster, samordnare för digitala tjänster, civilsamhällesorganisationer och förmedlingstjänster för att förebygga och motverka spridning av olaglig hatpropaganda på nätet,
- k. **SOM BEAKTAR** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens), som syftar till att främja användningen av människocentrerad och tillförlitlig artificiell intelligens (AI), samtidigt som en hög skyddsnivå säkerställs för hälsa, säkerhet och grundläggande rättigheter, inbegripet rätten till icke-diskriminering,
- l. **SOM BEAKTAR** rådets slutsatser av den 16 december 2024 om användning av artificiell intelligens på det rättsliga området, och som är medvetet om AI-systemens relevans för en rättvis rättskipning och risken för algoritmisk snedvridning i rättsliga sammanhang,
- m. **SOM ERINRAR OM** rådets slutsatser av den 4 mars 2022 om kampen mot rasism och antisemitism, och **SOM BEAKTAR** det gemensamma meddelandet till Europaparlamentet och rådet *Inget rum för hat: ett Europa enat mot hat* av den 6 december 2023,
- n. **SOM ERINRAR OM** rådets förklaring av den 15 oktober 2024 om främjande av judiskt liv och bekämpning av antisemitism,

- o. **SOM BEAKTAR** kommissionens meddelande *Ett mer inkluderande och skyddande Europa: att utöka förteckningen över EU-brott till att omfatta hatpropaganda och hatbrott* av den 9 december 2021, och som noterar den efterföljande utvecklingen i lagstiftningsprocessen på detta område,
- p. **SOM ERINRAR OM** behovet av att säkerställa universell ratificering och fullständigt och effektivt genomförande av den internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering samt behovet av att genomföra Durbanförklaringen och Durbanhandlingsprogrammet och att vid behov rationalisera och effektivisera uppföljningsmekanismerna för dessa,
- q. **SOM BEAKTAR** den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna, särskilt artiklarna 9 (tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet), 10 (yttrandefrihet) och 14 (förbud mot diskriminering), som alla medlemsstater är parter i,
- r. **SOM VÄLKOMNAR** Europeiska kommissionens antagande av EU:s strategi mot rasism 2026–2030 och de principbaserade strategier som beskrivs däri, bland annat att bekämpa strukturell rasism, förbättra insamlingen av jämlikhetsdata om ras eller etniskt ursprung och andra diskrimineringsgrunder, säkerställa efterlevnad av antidiskrimineringslagstiftningen, stärka den sociala jämlikheten och sammanhållningen, öka skyddet mot rasistiskt hat, även på nätet, samt stärka och främja viktiga partnerskap med civilsamhällesorganisationer, likabehandlingsorgan och grupper som utsätts för rasism, men som samtidigt konstaterar att medlemsstaterna är bäst lämpade att utforma särskilda åtgärder på nationell nivå,
- s. **SOM VÄLKOMNAR** Europeiska kommissionens och medlemsstaternas pågående insatser för att motverka rasism, inbegripet strukturell rasism och rasism på nätet, särskilt genom arbetet i expertgruppen mot rasism, som består av företrädare för medlemsstaternas regeringar och berörda internationella intressenter, och det arbete som utförs av kommissionens samordnare för antirasism,

- t. **SOM VÄLKOMNAR** Europeiska kommissionens och medlemsstaternas pågående insatser för att motverka hatpropaganda och hatbrott, särskilt genom arbetet i högnivågruppen för bekämpning av hatpropaganda och hatbrott, som sammanför företrädare för medlemsstaternas regeringar, internationella organisationer och civilsamhället,
- u. **SOM VÄLKOMNAR** Europeiska kommissionens och medlemsstaternas pågående insatser för att genomföra EU:s strategi för att bekämpa antisemitism och främja judiskt liv (2021–2030), särskilt genom den arbetsgrupp som sammanför företrädare för medlemsstaternas regeringar, företrädare för judiska gemenskaper och andra berörda parter, och genom det arbete som utförs av samordnaren för bekämpning av antisemitism och främjande av judiskt liv,
- v. **SOM VÄLKOMNAR** Europeiska kommissionens och medlemsstaternas pågående insatser för att bekämpa antimuslimskt hat¹, bland annat genom det arbete som utförs av kommissionens samordnare för bekämpning av antimuslimskt hat och genom strukturerade dialoger med företrädare för muslimska gemenskaper och civilsamhällesorganisationer, och som erkänner att antimuslimskt hat utgör en särskild form av diskriminering, som kan förekomma som en kombination av diskriminering på grund av religion och på grund av etnicitet, och som kan förvärra befintliga socioekonomiska nackdelar och undergräva de grundläggande rättigheterna och värdigheten för personer som tillhör muslimska gemenskaper, eller personer som uppfattas som sådana, i hela unionen,

¹ Den terminologi som används för att hänvisa till företeelsen varierar: ”antimuslimsk rasism” används i vissa medlemsstater, medan ”antimuslimskt hat” eller liknande termer används i andra. De båda termerna kan också användas omväxlande. Den lydelse som används i dessa slutsatser bör inte tolkas som en ståndpunkt från rådets sida i fråga om vilken terminologi som bör användas.

- w. **SOM VÄLKOMNAR** Europeiska kommissionens och medlemsstaternas pågående insatser för att genomföra EU:s strategiska ram för romers jämlikhet, inkludering och deltagande 2020–2030, bland annat genom nationella ramar, med deltagande av företrädare för romska befolkningsgrupper och civilsamhällesorganisationer, och i synnerhet åtagandet att bekämpa antiziganism som en särskild form av rasism och diskriminering, och att uppnå de överordnade delmål på EU-nivå som kommissionen fastställt för 2030,
- x. **SOM BEAKTAR** det arbete som utförts av Europarådets europeiska kommission mot rasism och intolerans (ECRI), särskilt allmän policyrekommendation nr 1 om bekämpande av rasism, främlingsfientlighet, antisemitism och intolerans, som antogs den 4 oktober 1996, reviderad allmän policyrekommendation nr 5 om att förebygga och bekämpa antimuslimsk rasism och diskriminering, som antogs den 16 mars 2000 och reviderades den 8 december 2021, allmän policyrekommendation nr 9 om förebyggande och bekämpande av antisemitism, som antogs den 25 juni 2004 och reviderades den 1 juli 2021, samt allmän policyrekommendation nr 13 om bekämpande av antiziganism och diskriminering av romer, som antogs den 24 juni 2011 och ändrades den 1 december 2020,
- y. **SOM BEAKTAR** det arbete som utförts av Europarådets ministerkommitté, särskilt rekommendation CM/Rec(2022)16 av den 20 maj 2022 om bekämpande av hatpropaganda och rekommendation CM/Rec(2024)4 av den 7 maj 2024 om bekämpande av hatbrott,
- z. **SOM BEAKTAR** FN:s generalförsamlings resolution 79/174 av den 17 december 2024 om religions- och trosfrihet, där alla former av intolerans, diskriminering och våld på grund av religion eller övertygelse fördöms med kraft,

- aa. **SOM BEAKTAR** FN:s generalförsamlings resolution 79/193 av den 17 december 2024 om utropande av det andra internationella årtiondet för människor av afrikansk härstamning 2025–2034, där det erinras om de åtaganden enligt Durbanförklaringen och Durbanhandlingsprogrammet som erkänner vikten av att stärka de nationella insatserna och det internationella samarbetet och uppmaningarna i förklaringen till deltagande av människor av afrikansk härkomst i alla politiska, civila, ekonomiska, sociala och kulturella aspekter av samhället,
- bb. **SOM BEAKTAR** resolution 47/21 från FN:s råd för mänskliga rättigheter av den 13 juli 2021 om främjande och skydd av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna för afrikaner och människor av afrikansk härkomst mot orimlig användning av våld och andra människorättskränkningar från tjänstemän inom brottsbekämpningen genom transformativa förändringar för rättvisa och likabehandling oavsett ras, och som är medvetet om att diskriminerande profilering har en negativ inverkan på den sociala sammanhållningen och kan leda till rasdiskriminering,
- cc. **SOM BEAKTAR** FN:s generalförsamlings resolution 76/254 av den 15 mars 2022, i vilken den 15 mars utropas till internationella dagen för att bekämpa islamofobi,
- dd. **SOM BEAKTAR** FN:s generalförsamlings resolution 76/250 av den 20 januari 2022 om förnekande av förintelsen,

- ee. **SOM ÄR MEDVETET OM** att rasism kan upplevas under en livstid, ackumuleras och medföra ihållande hinder, en företeelse som ofta kallas strukturell rasism, vars inverkan kan vara skadligare än isolerade fall av rasdiskriminering, eftersom den innebär ett förvägrande av tillgång till lika möjligheter och kan fortgå i generationer, och att sådana hinder kan förvärras om ras eller etniskt ursprung intersektar² med andra egenskaper såsom kön, funktionsnedsättning, ålder, religion eller övertygelse, sexuell läggning eller könsidentitet, såsom utförligt dokumenterats av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter,
- ff. **SOM ÄR MEDVETET OM** den avgörande roll som civilsamhällesorganisationer spelar i kampen mot rasism och andra former av hat och diskriminering, samtidigt som det är djupt oroat över civilsamhällets krympande demokratiska utrymme, inbegripet desinformationskampanjer, hatpropaganda på nätet, minskad finansiering, rättsliga trakasserier samt fysiska hot mot antirasistiska organisationer, aktivister och människorättsförsvarare, och **SOM** därför **VÄLKOMNAR** antagandet av strategin för civilsamhället och **ERINRAR OM** Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1069 av den 11 april 2024 om skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade anspråk eller rättegångsmissbruk (*strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt*),
- gg. **SOM ÄR MEDVETET OM** att onlineplattformar och framväxande teknik kan underlätta snabb spridning och förstärkning av olaglig hatpropaganda, rasism, främlingsfientlighet och andra former av diskriminerande innehåll, inbegripet rasism riktad mot svarta, rasism mot människor med asiatisk bakgrund, antimuslimskt hat och antiziganism samt antisemitism, och att algoritmiska system och generativ artificiell intelligens kan skapa, vidmakthålla eller intensifiera befintliga fördomar i samhället och bidra till spridningen av skadligt innehåll på nätet och riktade desinformationskampanjer,

² Vid genomförandet av sådana åtgärder kan likabehandlingsorganen beakta särskilda ogynnsamma situationer till följd av intersektionell diskriminering, vilket ska förstås som diskriminering på grund av en kombination av de grunder som skyddas enligt artikel 5.2 i direktiv (EU) 2024/1499.

- hh. **SOM ÄR MEDVETET OM** att rasism kan leda till konkreta, mätbara ojämlikheter, bland annat när det gäller sysselsättning, bostäder, utbildning, hälso- och sjukvård och deltagande i det offentliga livet, vilka kan fördjupas ytterligare genom överlappande former av diskriminering, och att rasdiskriminering och etnisk diskriminering enligt färska OECD-beräkningar kostar EU upp till 12,7 miljarder euro i förlorad BNP varje år, vilket understryker att kampen mot rasism inte bara är en moralisk och rättslig nödvändighet utan också en strategisk investering i Europas välbefinnande och sammanhållning,
- ii. **SOM VÄLKOMNAR** det arbete som utförs av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) för att samla in jämförbara data om erfarenheter av rasism och andra former av hat och diskriminering,
- jj. **SOM** med stor oro **KONSTATERAR** att rasism skadar samhället på många sätt och leder till att ett stort antal människor i Europa utsätts för diskriminering som påverkar deras mänskliga värdighet, deras möjligheter i livet, deras välbefinnande, deras välbefinnande och ofta även deras personliga säkerhet,
- kk. **SOM** med stor oro **INSER** att ökningen av antimuslimskt hat, inbegripet attacker mot muslimska personer och lokaler, har lett till att många muslimer använder hanteringsmekanismer offentligt, på arbetsplatsen, i det sociala livet eller inom utbildning för att undvika stigmatisering, diskriminering eller fientlighet,
- ll. **SOM** med stor oro **INSER** att den betydande ökningen av antisemitism, särskilt efter Hamas och andra terroristgruppers brutala terroristattacker mot Israel den 7 oktober 2023, det efterföljande kriget i Gaza och andra konflikter i Mellanöstern, allvarligt har påverkat det judiska livet i Europa; attacker mot judiska lokaler och personer samt antisemitism som påverkar människor i vardagen har lett till att många judiska personer döljer sin identitet offentligt, på arbetsplatsen och vid utbildningsanstalter och lärosäten,

Europeiska unionens råd,

1. **ERINRAR** om att rasism är oförenligt med de grundläggande principer och värden som unionen bygger på och undergräver den sociala sammanhållningen, jämlikheten och alla människors fulla deltagande i samhället, och betonar behovet av en samordnad insats med deltagande av unionens institutioner och byråer, medlemsstaterna, regionala och lokala myndigheter, likabehandlingsorgan, arbetsmarknadens parter, den privata sektorn och civilsamhället,
2. **BEKRÄFTAR** sitt åtagande att bekämpa rasism på ett övergripande och varaktigt sätt, bland annat genom att integrera antirasism i relevant unionspolitik och genom att främja regelbundna diskussioner i relevanta rådskonstellationer och arbetsgrupper.

Europeiska unionens råd uppmanar, med beaktande av subsidiaritetsprincipen, medlemsstaterna att göra följande:

I. Ge verkan åt EU:s strategier mot rasism och jämlikhetsramar

3. **STÖDJA** ett robust genomförande av EU:s strategi mot rasism 2026–2030 på nationell, regional och lokal nivå genom ett nära samarbete med kommissionens utsedda samordnare, genom att bygga partnerskap och säkerställa tillräckligt stöd till civilsamhällesorganisationer och genom att bidra till att integrera antirasismmålen i relevanta politikområden, inbegripet utbildning, sysselsättning, bostäder, hälsosäkerhet och digitalisering, och regelbundet utbyta information med kommissionen om framsteg och utmaningar.
4. **STÖDJA** det pågående genomförandet av EU:s strategi för att bekämpa antisemitism och främja judiskt liv (2021–2030), i nära samarbete med kommissionens utsedda samordnare för att säkerställa ett effektivt genomförande, inbegripet stödåtgärder som syftar till att främja judiskt liv i hela EU.

5. **BEKRÄFTA ÅTAGANDET FÖR** det pågående arbetet med att bekämpa antimuslimskt hat, som kan förekomma som en kombination av diskriminering på grund av religion och på grund av etnicitet, och säkerställa att övergripande antirasistiska åtgärder som är tillämpliga på alla former av rasism också motverkar antimuslimskt hat.
6. **SÄKERSTÄLLA** genomförandet av nationella strategiska ramar för romer i linje med EU:s strategiska ram för romers jämlikhet, inkludering och deltagande 2020–2030, med särskilt fokus på att motverka antiziganism och uppnå konkreta framsteg på områdena utbildning, sysselsättning, bostäder och hälso- och sjukvård för romer.
7. **SÄKERSTÄLLA** en effektiv tillämpning av EU:s rättsliga ram mot diskriminering, även i fall av intersektionell diskriminering på grund av ras eller etniskt ursprung i kombination med andra diskrimineringsgrunder, bland annat kön, funktionsnedsättning, ålder, religion eller övertygelse eller sexuell läggning, och **STÄRKA** efterlevnadsmekanismerna och rättsmedlen med avseende på rättigheter som rör sysselsättning, socialt skydd, hälso- och sjukvård, utbildning samt tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster, inbegripet bostäder, för att säkerställa en konsekvent tillämpning i hela unionen.
8. **GÅ VIDARE MED** insatserna för att säkerställa socioekonomisk jämlikhet, bland annat genom investeringar i socioekonomisk inkludering, för att ta itu med effekterna av strukturell rasism, till exempel på områden såsom utbildning, sysselsättning, tillgång till tjänster och bostäder.

II. Motverka särskilda former av rasism och andra former av hat och diskriminering och ta fram riktade nationella åtgärder

9. **UTARBETA, ANTA, GENOMFÖRA ELLER FÖRNYA** riktade åtgärder mot rasism och rasdiskriminering, särskilt nationella handlingsplaner, program eller strategier, och säkerställa att de är förenliga med europeiska och internationella normer, motverkar strukturell rasism, har ett intersektionellt synsätt och är föremål för löpande övervakning och periodisk utvärdering. På liknande sätt anta särskilda strategier för att motverka särskilda former av rasism när så är lämpligt, och överväga att utse nationella samordnare för att stärka samordningen, ansvarsskyldigheten och intressenternas engagemang.
10. **ERKÄNNA** att olika former av rasism och diskriminering kan förekomma och ta sig uttryck på olika sätt i olika länder och sammanhang, och att varje medlemsstat är bäst rustad att utarbeta nationella handlingsplaner, program eller strategier, beroende på vad som är lämpligt i det nationella sammanhanget, för att förebygga och motverka rasism och diskriminering i sitt eget samhälle.
11. **ERKÄNNA** att antisemitism och rasism visserligen överlappar, eftersom båda företeelserna innebär ett förnekande av människors jämlikhet, men att de skiljer sig åt i sina utmärkande drag och kräver kraftfulla politiska åtgärder som beaktar både deras särdrag och deras gemensamma drag. **ÅTA SIG** att fortsätta att genomföra och ge verkan åt EU:s strategi för att bekämpa antisemitism och främja judiskt liv (2021–2030), som fortfarande är EU:s främsta policydokument för kampen mot antisemitism. Kommissionen och alla medlemsstater uppmanas att, i linje med sitt tidigare åtagande, fortsätta att använda den icke rättsligt bindande arbetsdefinitionen av antisemitism från den internationella alliansen till minne av förintelsen (IHRA).

12. **STÄRKA** kampen mot antiziganism som en särskild form av rasism och diskriminering, bland annat genom att främja användningen av den icke rättsligt bindande arbetsdefinitionen av antiziganism/antiromsk diskriminering från den internationella alliansen till minne av förintelsen (IHRA) för att öka medvetenheten.
13. **MOTVERKA** rasism riktad mot svarta som en särskild form av rasism som är djupt rotad i historiska arv, inbegripet kolonialism, slaveri och migration, och erkänna att den kräver fortsatt uppmärksamhet i nationella handlingsplaner, program eller strategier, beroende på vad som är lämpligt i det nationella sammanhanget, samt i strategier på EU-nivå.
14. **ERKÄNNA** att antimuslimskt hat³ kan vara en särskild form av diskriminering, riktad mot muslimer eller personer som uppfattas som muslimer, som inbegriper fientlighet och fördomar som kan förekomma som en kombination av diskriminering på grund av religion och kultur och på grund av etnicitet, och att det kräver fortsatt uppmärksamhet i nationella handlingsplaner, program eller strategier samt i strategier på EU-nivå.

III. Bekämpa hatpropaganda, hatbrott och diskriminering både online och offline

15. **FORTSÄTTA** att bedöma de kvarstående luckorna i EU:s ram när det gäller att bekämpa hatpropaganda och hatbrott, med beaktande av den allvarliga inverkan hatpropaganda och hatbrott har på enskilda personer, social sammanhållning och demokratiska värden i hela EU.

³ Den lydelse som används i dessa slutsatser bör inte tolkas som en ståndpunkt från rådets sida i fråga om vilken terminologi som bör användas för att hänvisa till antimuslimskt hat/antimuslimsk rasism.

16. **ERKÄNNA** att den geopolitiska utvecklingen, samhällskriserna och den ökande användningen av ny digital teknik kan bidra till en ökning av rasism och andra former av hat och diskriminering, olaglig hatpropaganda och hatbrott inom unionen, och **ÅTA SIG** att säkerställa att de nationella myndigheterna är rustade för att snabbt och effektivt reagera på sådan utveckling, bland annat genom åtgärder såsom

- att stärka de brottsbekämpande och straffrättsliga myndigheternas kapacitet att identifiera, dokumentera, utreda och lagföra hatbrott och olaglig hatpropaganda, och samtidigt även stärka deras kapacitet att respektera de mänskliga rättigheterna, särskilt rätten till åsikts- och yttrandefrihet som grunden för ett demokratiskt samhälle,
- att, när så är lämpligt och utan att det påverkar de rättsliga myndigheternas oberoende och skillnaderna i rättsväsendets organisation inom unionen, tillhandahålla riktad utbildning för brottsbekämpande personal, aktörer inom rättsväsendet och offentliganställda om igenkännande och motverkande av rasfördomar, diskriminerande profilering och hatbrott,
- att säkerställa att offren har faktisk rätt till information, skydd, stöd och tillgång till rättslig prövning.

17. **UPPMUNTRA** offer för och vittnen till alla fall av rasism och andra former av hat och diskriminering att rapportera dessa händelser och undersöka olika sätt att **FÖRBÄTTRA** systemen för inlämning av klagomål, bland annat genom lämplig användning av alternativa rapporteringsmekanismer, såsom onlineverktyg som erbjuder klagande anonymitet om de så önskar, samtidigt som det säkerställs att klagande får stöd under hela processen.

18. **STÄRKA** de mekanismer som gör att brottsbekämpande organ, civilsamhället och organisationer för stöd till brottsoffer när så är möjligt kan samarbeta om övervakning av incidenter med rasism och andra former av hat och diskriminering, i syfte att skapa en mer fullständig bild av sådana incidenter i varje medlemsstat och samtidigt säkerställa och skydda civilsamhällesorganisationernas oberoende, och **TA ITU MED** den betydande underrapporteringen till berörda aktörer av rasdiskriminering, rasistiska hatbrott och rasistisk hatpropaganda, även på nätet, genom att öka förtroendet mellan berörda grupper, brottsbekämpande myndigheter och offentlig förvaltning.
19. **GARANTERA** säkerheten för personer som tillhör etniska och religiösa minoritetsgrupper, inbegripet deras platser av kulturell betydelse och platser för andakt och hågkomst, och vidta lämpliga skyddsåtgärder under religiösa och kulturella sammankomster som kan vara utsatta för förhöjd risk.
20. **SÄKERSTÄLLA** ett fullständigt genomförande av skyldigheterna enligt förordningen om digitala tjänster när det gäller minskningen av systemrisker i samband med olaglig hatpropaganda på nätet och rätten till icke-diskriminering, och **UPPMUNTRA** onlineplattformar och andra leverantörer av förmedlingstjänster att fortsätta att på ett meningsfullt sätt delta i uppförandekoden för att motverka olaglig hatpropaganda på nätet+.
21. På ett hållbart sätt **UPPMUNTRA** och **STÖDJA** civilsamhällesorganisationer och andra enheter att sträva efter att få erkännande som betrodda anmälare enligt förordningen om digitala tjänster, och att använda denna status för att säkerställa att åtgärder mot olagligt onlineinnehåll av rasistisk eller diskriminerande karaktär vidtas snabbare och mer tillförlitligt på ett konsekvent sätt, samtidigt som civilsamhällesorganisationer skyddas från strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt i enlighet med direktiv (EU) 2024/1069.

22. **ERKÄNNA** både farorna och fördelarna med ny och framväxande teknik, såsom generativ artificiell intelligens och agentisk artificiell intelligens, och **VIDTA ÅTGÄRDER** för att förebygga och motverka algoritmisk diskriminering, rasfördomar och förstärkning av olaglig hatpropaganda under hela livscykeln och värdekedjan för sådan teknik, i linje med förordningen om artificiell intelligens och annan tillämplig unionsrätt, inbegripet antidiskrimineringslagstiftningen, genom att säkerställa regler som är gynnsamma för offer när det gäller att bevisa algoritmisk diskriminering och genom att anordna teknisk testning av algoritmiska system för snedvridning och diskriminering och inrätta en effektiv samarbetsmekanism mellan marknadskontrollmyndigheter och organ för grundläggande rättigheter.
23. **SÄKERSTÄLLA** att offer för olaglig hatpropaganda på nätet har tillgång till ändamålsenliga rapporteringsmekanismer, rättsmedel och stödtjänster, i linje med det reviderade direktivet om brottsoffers rättigheter, och att nationella myndigheter är utbildade och utrustade för att utreda och lagföra hatbrott på nätet på ett effektivt sätt.

IV. Samla in jämlikhetsdata

24. **UNDERSÖKA** möjligheterna att förbättra insamlingen av, kvaliteten på och jämförbarheten hos jämlikhetsdata på nationell nivå, i linje med tillämpliga nationella ramar, vilket skulle kunna inbegripa data uppdelade efter ras eller etniskt ursprung, religion, kön, sexuell läggning, ålder, funktionsnedsättning och socioekonomisk status, i full överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och med respekt för principen om frivillig självidentifiering, och **UPPMUNTRA** utarbetandet av gemensamma metodramar i samarbete med kommissionen, FRA och Eurostat för att möjliggöra meningsfulla jämförelser mellan länder och evidensbaserat beslutsfattande, med full respekt för de förhållanden och behov som råder i varje medlemsstat.

V. Främja utbildning, medvetenhet och förebyggande

- 25. ÖKA MEDVETENHETEN** i sin befolkning om fördelarna med och rikedomerna hos mångfalden av människor inom EU, om rätten att inte bli diskriminerad på grund av ras eller etniskt ursprung, om de rättsmedel som finns tillgängliga för offer för rasdiskriminering eller etnisk diskriminering och tillgängliga stödtjänster, särskilt likabehandlingsorgan, om antagandet av strategin mot rasism 2026–2030 och om andra strategier på EU-nivå och nationell nivå för att motverka rasism i alla former, bland annat genom nationella kampanjer för att öka medvetenheten, samt **FRÄMJA** dialog mellan olika grupper och samtidigt betona vår gemensamma identitet som européer och våra gemensamma värden i EU, såsom demokrati, frihet och mänskliga rättigheter.
- 26. UPPMÄRKSAMMA** relevanta internationella dagar, såsom FN:s internationella dag för avskaffande av rasdiskriminering, och minnesdagar med anknytning till kolonialismens och slaveriets historia.
- 27. FORTSÄTTA** att säkerställa hågkomst av och utbildning om förintelsen och proaktivt fördöma förnekande, förvanskning och banalisering av förintelsen, i linje med IHRA:s icke rättsligt bindande arbetsdefinition av förnekande och förvanskning av förintelsen.
- 28. DELTA** i kommissionens gemensamma projekt med Unesco för att stärka utbildningen i antirasism i linje med prioriteringarna i den andra cykeln av den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt utbildningsområde och EU:s ungdomsstrategi, såsom anges i EU:s strategi mot rasism 2026–2030, och motverka rasism i alla dess former i och genom utbildning genom att inkludera olika historiska och samtida perspektiv för att förebygga våld, mobbning, hatpropaganda, felaktig information och desinformation samt rasdiskriminering, och för att främja inkluderande och rättvisa lärandemiljöer och integrera undervisning om historiska perspektiv, till exempel kolonial historia, transatlantisk slavhandel och effekter på urfolk, som centrala delar av utbildningen i antirasism.

VI. Stärka demokratins motståndskraft

29. ERKÄNNA att de europeiska demokratiernas motståndskraft stärks genom att vi skyddar våra grundläggande värden, inbegripet skyddet av demokratin, rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna, och att unionens värden är en kritisk försvarslinje mot utländsk informationsmanipulering och inblandning och desinformationskampanjer, som systematiskt utnyttjar rasism, diskriminering och splittring i samhället, och att åtgärder för att upprätthålla dessa värden, bland annat genom att motverka rasism i alla former, utgör en integrerad dimension av unionens bredare agenda för demokratins motståndskraft i enlighet med den europeiska demokratiskölden.

30. Europeiska unionens råd,

SOM VÄLKOMNAR kommissionens initiativ, särskilt

- antagandet av den första strategin mot rasism 2026–2030, som bygger på resultaten av EU:s handlingsplan mot rasism 2020–2025,
- utnämningarna sedan 2015 av kommissionens samordnare för antirasism, kommissionens samordnare för bekämpning av antisemitism och främjande av judiskt liv och kommissionens samordnare för bekämpning av antimuslimskt hat, med beaktande av deras respektive mandat, samtidigt som tillräckliga och lika resurser efterlyses,
- utarbetandet av en övergripande rättslig ram för säkerhet, ansvarsskyldighet och transparens på nätet i hela Europeiska unionen genom förordningen om digitala tjänster,

- det fortsatta ekonomiska stödet till medlemsstaterna för projekt som syftar till att värna mångfald och medborgarliga rättigheter, särskilt genom programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden och dess föreslagna efterföljare, programområdet Demokrati, medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden inom ramen för programmet AgoraEU, utan att det påverkar den pågående diskussionen om nästa fleråriga budgetram,
- de samordnade insatserna för att stärka, skydda och främja starka demokratier i hela EU genom den europeiska demokratiskölden och EU:s strategi för civilsamhället,
- tillhandahållandet av ett harmoniserat regelverk för AI-system i EU genom det stegvisa genomförandet av förordningen om artificiell intelligens,

UPPMANAR kommissionen att

31. FORTSÄTTA att stödja genomförandet av EU:s strategi mot rasism 2026–2030 och tillhörande strategier för en jämlikhetsunion⁴, i linje med nationella omständigheter, genom att integrera antirasism och icke-diskriminering i relevanta kommissionsförslag och politiska initiativ, säkerställa att kommissionens politik för att bekämpa rasism, antisemitism och antimuslimskt hat genomförs på ett samordnat och ömsesidigt förstärkande sätt och anpassas till tillhörande jämlikhetsstrategier för att ge full verkan åt det intersektionella synsätt som ligger till grund för strategin mot rasism,

⁴ Jämställdhetsstrategin för 2026–2030, jämlikhetsstrategin för hbtqi+-personer 2026–2030, strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030 och EU:s strategiska ram för romers jämlikhet, inkludering och deltagande 2020–2030.

- 32. ÖVERVAKA OCH RAPPORTERA** om genomförandet av jämlikhetsunionen, inbegripet strategin mot rasism, på ett övergripande, strukturerat, transparent och regelbundet sätt som möjliggör en löpande utvärdering av de framsteg som gjorts, bland annat genom regelbundna lägesrapporter, på grundval av data och rättighetsbaserade analyser från FRA, Eurostat, nationella likabehandlingsorgan och civilsamhället, fortsätta att samarbeta med relevanta EU-byråer om insamling av jämlikhetsdata, bland annat genom ett intersektionellt synsätt, bedöma framstegen, identifiera kvarstående brister och rekommendera nödvändiga anpassningar,
- 33. FORTSÄTTA** att övervaka genomförandet och efterlevnaden av antidiskrimineringslagstiftningen, särskilt direktivet om likabehandling oavsett ras och direktiven om standarder för likabehandlingsorgan, förordningen om digitala tjänster, förordningen om artificiell intelligens och rambeslutet om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen,
- 34. STÖDJA** medlemsstaterna i utarbetandet, genomförandet och övervakningen av nationella handlingsplaner, program och strategier mot rasism, särskilt genom tekniskt bistånd, övningar i ömsesidigt lärande, underlättande av studiebesök samt offentliggörande av riktlinjer och handböcker och genom att främja regelbundna möten i expertgruppen för det nationella genomförandet av strategin mot rasism,
- 35. STÖDJA** och **UNDERLÄTTA** de pågående gemensamma insatserna för att utveckla icke bindande arbetsdefinitioner av strukturell rasism och antimuslimskt hat, med fullt beaktande av befintliga definitioner och motsvarande arbete inom ECRI,
- 36.** utan att det påverkar den pågående diskussionen om nästa fleråriga budgetram **SÄKERSTÄLLA** lämpligt och särskilt ekonomiskt stöd till civilsamhällesorganisationer och likabehandlingsorgan, och främja forumet för det civila samhället mot rasism och inrättandet av en bredare civilsamhällesplattform i linje med EU:s strategi för civilsamhället,

37. **STÄRKA** samarbetet med civilsamhällesorganisationer och människorättsförsvarare, särskilt dem som arbetar med antirasism och urfolks rättigheter⁵, likabehandlingsorgan och relevanta internationella organisationer, och **UNDERLÄTTA** regelbundna tematiska utbyten mellan medlemsstaterna och dessa intressenter,
38. **STÖDJA** FRA:s och intressenternas insatser för att genomföra studier och undersökningar, bland annat om insamling av kvantitativa data vid sidan av kvalitativ forskning, i syfte att förbättra kunskaperna om alla former av rasism och diskriminering,
39. **STÄRKA** sitt åtagande att bekämpa alla former av rasism och diskriminering och att upprätthålla grundläggande rättigheter och europeiska värden, och **BEKRÄFTA** att kampen mot rasism i alla dess former är en grundläggande, rättslig och strategisk nödvändighet för Europeiska unionen och att en verklig jämlikhetsunion kräver varaktiga och ambitiösa åtgärder med tillräckliga resurser på alla förvaltningsnivåer.
-

⁵ Urfolks rättigheter enligt FN:s deklaration om urfolks rättigheter och internationell människorättslagstiftning.